

W.M. සිරිල් බණ්ඩාර

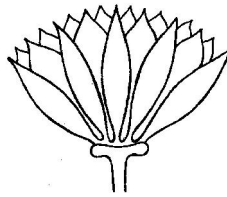
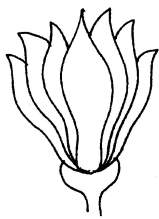
ර/දන්දෙනිය විද්‍යාලය

උද්භිද සැරසිලි හඳුනාගනිමු.

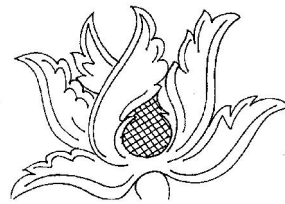
සාම්ප්‍රදායික සැරසිලි නිර්මාණ දිව්‍ය සත්ව උද්භිද හා නිර්ජීව ලෙස කොටස් 04 කට බෙදේ.

රූප භාවිතය

- ❖ පුෂ්ප පත්‍ර ඵල උපයෝගී කරගනිමින් නිර්මාණශීලීව ගොඩනගන ලද මෝස්තර උද්භිද ගණයට අයත් වේ.
- ❖ ස්වාභාවික හා කල්පිත හැඩ අනුව කොටස් දෙකකට බෙදේ.
- ❖ ස්වාභාවික උද්භිද ඒකක ලෙස සපු මල, වැටකේ මල, මානෙල් මල

- ❖ කල්පිත නිර්මාණ ලෙස කඩුපුල් මල (හා ලොවට අයත් පුෂ්පයක් ලෙස හඳුන්වයි) සීනි මල, පරසතු මල, කතිර මල හැඳින් වේ.

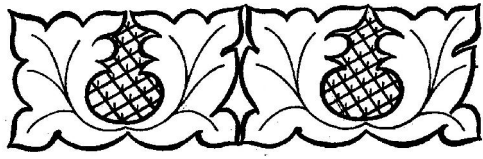

දැකිය හැකි ස්ථාන

දළඳා මාළිගය, ගංගාරාමය, දෙගල්දොරු විහාරය හා මහනුවර යුගයේ බොහෝ විහාරස්ථාන වල. ඇම්බැක්ක දේවාලයේ ද දක්නට ලැබේ.

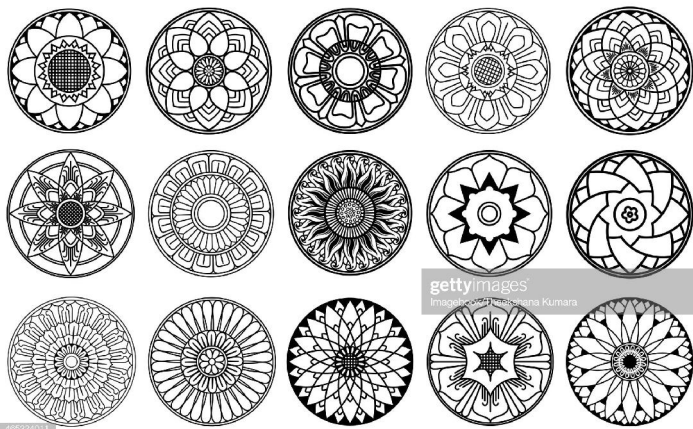
- ❖ බහුලව භාවිතා කරනුයේ සිතුවම් වල හිස් අවකාශ පිරවීම සඳහාය.

අන්තාසි මල

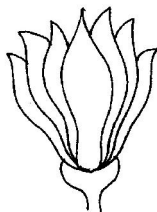
මැද ඇති හරස් කැපුම නිසා අන්තාසි මල ලෙස හඳුන්වයි. පත්‍ර අන්තාසි පත්‍ර මෙන් නොව ලියවැලක ස්වරූපය ගනී. නිර්මාණ අවකාශය අනුව පත්‍රවල හැඩය වෙනස් වේ. ලී කැටයම් පිත්තල ලෝහ භාණ්ඩ වල ද විහාර සිතුවම් කලාවේ ද දක්නට ලැබේ.

නෙළුම් මල්

වෘත්තාකාර ආකෘතියක් තුළ නිර්මාණය කරයි. පෙතිවල හැඩය අනුව නිර්මාණ රාශියක් ඇත. ජ්‍යාමිතික හැඩය අනුව පෙති 4, 8, 16 ආදී සංඛ්‍යාවකින් යුතුය. බිතුසිතුවම් වල හිස්තැන් පිරවීමට මෙන්ම විහාර සිවිලිමි සඳහා යොදා ඇත.

සපු මල

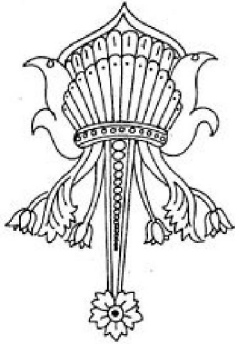
ස්වාභාවික සපු මලට සමානව නිර්මාණය කර ඇත. නුවර යුගයේ විහාර බිතුසිතුවම් වල අවකාශ පිරවීම සඳහා බහුලව යොදාගෙන ඇත.

වැටකේ මල

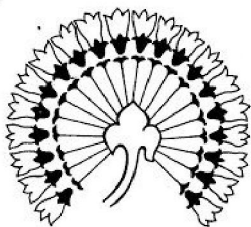
සරල රේඛාකරණයක් මගින් නිර්මාණය වූ ස්වාභාවිකත්වයට සමීප මෝසතරයකි. එහෙත් පූර්ණ වශයෙන් ස්වාභාවික නැත. ලංකාතිලකය හා මැදවල විහාරයේ දක්නට ඇත.

කඩුපුල් මල

පාලි භාෂාවෙන් කුමුදුප්පල ලෙස ද සිංහල භාෂාවෙන් "දිවමහනෙල්" ලෙස ද හඳුන්වා ඇත. මල් පොහොට්ටු ලියපත අරිම්බුව හා පතුර යන හැඩ භාවිතා කර ඇත. කඩුපුල් නා ලොවට අයත් පුෂ්පයක් ලෙස හැඳින් වේ. සිතුවම් වල හිස්තැන් පිරවීම සඳහා යොදා තිබේ. කහ රතු කළු යන වර්ණ වලින් අලංකාර කර ඇත.

පිච්ච මල

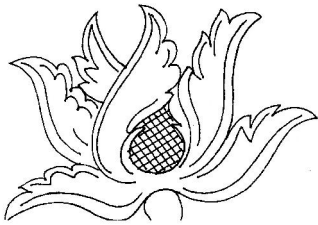
ස්වාභාවික පිච්ච මලේ හැඩය භාවිතා කර ඇත. පිච්ච මල උතුම් මලක් සේ සැලකෙන බැවින් දේව රූප පසුබිම සඳහා යොදාගෙන ඇත. පින්සල පමණක් භාවිතා කර කළු පසුබිමක සුදු පැහැයෙන් මෙම මල ඇඳ ඇත.

බිනර මල

පහත රට ප්‍රදේශයේ හඳුන්වන්නේ කිනිහිරියා මල ලෙසය. ලී කැටයම් අතර දක්නට ලැබේ. අම්බැක්ක දේවාලයේ කණුවල හා ජේකඩ වල බිනර මල දැකගත හැකිය.

කතිර මල

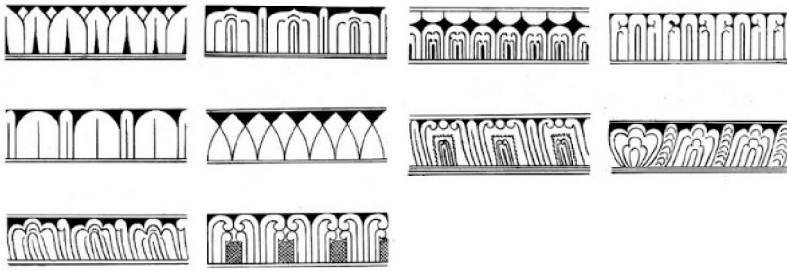
මෙය කතිර මල ලෙස හඳුන්වයි. අන්තෘසි මල හා සමාන කමක් දක්නට ලැබේ. අන්තෘසි මල මෙන් “සුපිපුනු” මලක් නොව පිපිගෙන එන පෙනී 6 කින් යුතු මලකි. මැද පිහිටා ඇති කතුරක් හෝ කතිරයක් සේ විහිදී ඇත. මල මැද කර්ණිකා ඇත.

සිනි මල

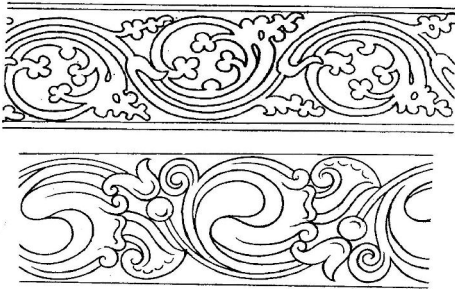
සිංහල සැරසිලි කලාවේ මූලික ආභාෂයක් වන වකදෙක හා ලියපත මෝස්තරය ඇසුරින් නිර්මාණය කර ඇත. දඹුලු විහාරයේ දක්නට ඇත.

පලාපෙති

නෙළුම් පෙති උපයෝගී කරගෙන මෙම සැරසිලි මෝස්තර නිර්මාණය කර ඇත. වාටියක් හෝ අයිනක් සැරසීමට භාවිතා කරයි. පලාපෙති මෝස්තර විශාල සංඛ්‍යාවක් ඇත.

ලියවැල

ලියවැල මල් කොළ ගැට කරු ආධාරයෙන් ගොඩනගා ඇත. තනි වැල වැල් දෙක ලොකු හෝ කුඩා ලෙස සරළව මෙන්ම සංකීර්ණව ද ලියවැල් මෝස්තර ඇත. සුළිවැල් ආභාෂයෙන් ගොඩනැගුණු බව හඳුනාගත හැකි ය. භාවිතා කරන හැඩතලයට ගැලපෙන පරිදි නිදහසේ ලියවැල නිර්මාණය කර ඇත.

ඇගයීම

උද්භිද ගණයට අයත් සාම්ප්‍රදායික සැරසිලි මෝස්තර නමින් අලංකාර පොතක් නිර්මාණය කරන්න.